

Гриценко К.Г. Ідентифікація факторів впливу на ефективність страхових компаній [Текст] / К.Г.Гриценко // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України: збірник тез доповідей XVI Всеукраїнської науково-практичної конференції (24-25 жовтня 2013р.) / Державний вищий навчальний заклад "Українська академія банківської справи Національного банку України". – Суми: ДВНЗ "УАБС НБУ", 2013. – С. 29-31.

К.Г. Гриценко, канд. техн. наук, доц.,
ДВНЗ "Українська академія банківської справи НБУ"

ІДЕНТИФІКАЦІЯ ФАКТОРІВ ВПЛИВУ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ

В умовах економічної кризи основним завданням економічних агентів є забезпечення їх життєздатності. Життєздатність – системне поняття, яке характеризує як поточний фінансовий стан економічного агента так і його рух у напрямі реалізації місії та стратегічних цілей (збільшення частки ринку, прибутку, ринкової вартості тощо). Ефективність економічного агента є основою його життєздатності. Ефективність розглядається нами як узагальнена характеристика результатів діяльності економічного агента з урахуванням його витрат і рівня реалізації потенційних можливостей.

Стосовно діяльності страхових компаній (СК) питання оцінки та управління ефективністю мають особливе значення. Наряду з питаннями забезпечення фінансової стійкості СК вони потребують особливої уваги зі сторони регулятора страхового ринку. На нашу думку, для оцінювання ефективності СК доцільно застосовувати граничні методи, які дозволяють визначити ступінь відхилення результатів діяльності СК від потенційно можливих на ринку та виявити причини неефективності з урахуванням специфічного характеру діяльності СК.

Рейтингові оцінки СК мають велике практичне значення для потенційних інвесторів і клієнтів СК. Використання оцінок ефективності СК, отриманих граничними методами, в процедурі побудови рейтингу надає можливість обґрунтовано характеризувати рейтингову позицію

окремої СК, оцінювати необхідність і обсяг мір реагування на ситуацію на страховому ринку зі сторони регулятора.

Управління ефективністю СК передбачає ідентифікацію впливових факторів. На ефективність СК як узагальненої характеристики, з одного боку, результатів діяльності СК, а з іншого – здатності менеджменту СК забезпечувати повноту реалізації потенційних можливостей СК, впливають фактори як внутрішнього так і зовнішнього середовища.

Фактори зовнішнього середовища включають в себе сукупність факторів мікросередовища (кон'юнктуру страхового ринку, рівень конкуренції на ньому, законодавчі вимоги щодо провадження діяльності СК тощо) та макросередовища. Зважаючи на те, що менеджмент СК може змінювати лише фактори внутрішнього середовища СК, до ключових факторів впливу на ефективність СК в контексті управління СК слід віднести саме фактори внутрішнього середовища.

На основі опрацювання робіт вітчизняних і зарубіжних науковців, присвячених питанням оцінки ефективності фінансових установ, пропонується враховувати при формуванні стратегій СК напрямок і ступінь впливу на ефективність СК наступних факторів внутрішнього середовища: розмір СК, доля ринку, наявність злиття та поглинання, характеристики ризик-менеджменту, використовувані канали продажу страхових продуктів, рівень диверсифікації діяльності, рівень розгалуженості філіальної мережі, рівень капіталізації, походження капіталу, стадія життєвого циклу, членство СК в інтеграційному об'єднанні, організаційна форма СК, концентрація власності, тип власника, афілійованість. Широкого поширення в роботах науковців отримав двокроковий метод – на першому кроці будується границя ефективності без урахування дії зазначених вище факторів зовнішнього та внутрішнього середовища, а на другому будується регресійне рівняння для отриманих оцінок ефективності з урахуванням дії цих факторів. Оцінки параметрів

регресійного рівняння дозволяють визначити статистичну значущість, напрямок і ступінь впливу на ефективність окремих впливових факторів.

Таким чином, в контексті управління ефективністю СК як пріоритетного завдання страхового менеджменту особливу увагу потрібно приділити питанням оцінювання напряму та ступіню впливу на ефективність СК факторів внутрішнього середовища.

Державний вищий навчальний заклад
“УКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЯ БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ
НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ”

State Higher Educational Institution
“UKRAINIAN ACADEMY OF BANKING
OF THE NATIONAL BANK OF UKRAINE”